

О.Л.ЯБЛУНОВСЬКА,

головний зберігач фондів Комунального закладу культури «Миколаївський обласний художній музей ім. В. Верещагіна»,

Л.О.БАБЕНКО,

науковий співробітник відділу обліку та зберігання фондів Комунального закладу культури «Миколаївський обласний художній музей ім. В. Верещагіна»,
м. Миколаїв

НОВІ ФОРМИ РОБОТИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРЕСУВНИХ ВИСТАВОК ОДНОГО ДНЯ (З ДОСВІДУ РОБОТИ СПІВРОБІТНИКІВ ВІДДІЛУ ОБЛІКУ ТА ЗБЕРІГАННЯ ФОНДІВ)

Миколаївський обласний художній музей ім. В.В. Верещагіна – науково-дослідний і культурно-просвітницький заклад, скарбниця високохудожніх творів образотворчого мистецтва.

Напевно важко знайти мешканця міста Миколаєва, який хоча би раз не відвідав би цей знаменний храм мистецтва, не ознайомився би з його визначною колекцією, не цікавився би його 100-річною історією.

Художній музей – це не тільки науково-дослідний та культурно-освітній заклад, він ще має великі можливості для розвитку творчого потенціалу людини, сприяє її креативному мисленню.

Великого значення у музейній роботі набули тематичні пересувні виставки одного дня. Адже завдяки такій формі роботи розширюються можливості експонування, а отже, і ознайомлення глядачів з прекрасними зразками образотворчого мистецтва, які не представлені в основній експозиції та спеціально улаштованих тривалих виставках, а тих, що зберігаються у фондах музею. Такі пересувні виставки знайомлять глядачів не тільки з творчим доробком митців минулої доби, а й з творчістю сучасних майстрів.

Під час проведення екскурсії для кожної вікової групи відвідувачів, з урахуванням ступеню обізнаності, – дітей та юнацтва, фахівців та науковців – підбирається особливий варіант розповіді. Ознайомлюючи з експонатами, екскурсовод звертається не тільки до монологу, а й використовує елементи бесіди. Також визначається мова, на якій буде проводитися екскурсія – українська, або російська. Такий підхід створює дружню, комфортну

атмосферу для відвідувачів. Вся екскурсія сприймається як цікаве спілкування з витворами образотворчого мистецтва.

Організуюючи пересувні виставки одного дня співробітники відділу обліку та зберігання фондів розробили нові форми роботи. Однією з цікавих форм роботи є принцип триєдності мистецтв, тобто на одній виставці поєднуються образотворче та музикальне мистецтво, література. Під час проведення виставок широко використовуються слайд-презентації та мультимедійні технології. Глядачі активно приймають участь у майстер-класах, які тематично відповідають задуму та меті виставки.

На пересувній виставці одного дня «Місто майстрів» у Радсадівському соціальному реабілітаційному центрі, дітей ознайомили з видами декоративно-ужиткового мистецтва: аплікація, батик, витинанка. Розповідь супроводжувалася практичним показом створення витинанки. Після проведення екскурсії, для глядачів провели майстер-клас зі створення аплікації, витинанки та виробів з солоного тіста. Із задоволенням діти залучалися до творчості: кожна дитина створювала своїми руками предмети декоративно-ужиткового мистецтва, виявляла свої творчі можливості, відчувала особисту причетність до створення прекрасного.

Пересувна виставка «Петро Петровичев – талановитий майстер натюрморту та інтер'єру» – представляє твори живопису ХХ століття з колекції Миколаївського обласного художнього музею ім. В. В. Верещагіна. Висвітлює етапи творчого шляху митця, акцентує увагу на особливостях, завдяки яким він увійшов до історії російського мистецтва; на прикладі експонованих творів знайомить з такими жанрами живопису, як натюрморт та інтер'єр. У контексті цієї виставки проводиться майстер-клас, де глядачі навчаються самостійно komponувати різні види постановочних натюрмортів: предметів побуту та їжі, квітів, атрибутів мистецтва та інших наборів предметів. Серед них натюрморти – «Великодній», «Мистецький», «Щедра Україна», «У стилі голландського» тощо.

З давніх-давен у кожній українській родині використовувалася лялька-мотанка. Окрім того, що лялька виконувала роль оберегу, вона також вважалася символом матері-прародительниці, мудрості та зв'язку між поколіннями. Тему матері розкриває пересувна виставка «Люба ненька моя». До уваги відвідувачів музею представлено образ матері у різних видах образотворчого мистецтва: живопис, графіка, скульптура, декоративно-ужиткове мистецтво – на прикладі оригінальних творів з фондів музею. Органічно доповнює враження від експонатів виставки поезія – «Мама, мамочка, матуся» В. Луцика і «Мама – солнышко, цветочек...» та музикальні твори – коліскова «Котику сіренький» (слова та музика народні) і «Пісня про рушник» (муз. Платона Майбороди, сл. Андрія Малишка). Під час майстер-класу глядачі знайомляться із ляльками (катанкою, крупеничкою-зерновушкою та мотанкою), навчаються виготовляти ляльку-мотанку у традиційній манері наших далеких предків.

Елементи сучасних технологій – слайд-шоу та мультимедії, невелика інсталяція, що переносить глядачів у атмосферу давнини, використовуються під час проведення пересувної виставки «Подорож в глибоку давнину». Відвідувачі музею здійснюють захоплюючу подорож крізь століття, знайомляться із еволюцією розвитку, зовнішнім виглядом та способом життя найдавніших птахів і тварин від земноводних та плазунів до ссавців, таких як архіоптерікс, еласмозавр та рамфоринх, бронтозавр та стегозавр та багато інших. А також, на прикладі експонованих творів, розширюються знання глядачів про вид графічного мистецтва «оригінальна графіка» і різноманітні художні техніки (гуаш, графічний олівець, туш, перо, кулькова ручка та ін.). У майстер-класі, кожен бажаючий, виявляє свої творчі здібності під час виготовлення динозаврів у традиційній техніці японського мистецтва оригамі, яке виникло ще у XVII ст. Враховуючи вікові особливості, дітям-дошкільникам середнього та молодшого віку пропонуються книжки-розмальовки із зображенням різних видів динозаврів.

У супроводі чарівної музики розпочинається огляд незвичайної експозиції «Чудесные ларцы и ларчики», на якій глядачі дізнаються багато цікавих тонкощів про різноманітні види промислів по виготовленню скринь: їх призначення (скриньки, шкатулки, табакерки, рахви), матеріалом виготовлення (дерево, лоза, соломка, метал, шкіра, пап'є-маше) та декором (витонченою палехською мініатюрою, яскравим петриківським розписом, косовським різьбленням, барельєфом та горельєфом у металі, тисненням шкіри, інкрустацією, плетінням), згадають нетлінні літературні пам'ятки – романтичну поему М. Ю. Лермонтова «Боярин Орша», казку П.П. Бажова «Серебрянное копытце», російську народну казку «Царевна-лягушка». Виставка супроводжується слайд-презентацією.

Звичайно, з часом з'являться нові ідеї та пропозиції, знайдуть місце нові форми роботи – храм мистецтв завжди відкритий до спілкування. Адже музей, у якому нічого не змінюється, не буде цікавим для глядачів.